

Nr.284/1054/,IV metai. D i e p h o l z, 1948 m. gruodžio mėn. 20 d.

Olandija pradėjo karo veiksmus Indonezijoje

Olandijos vyriausybė, pranešusi, kad ilgiau negalinti konferuoti su respublikininkais, Indonezijoje pradėjo karo veiksmus, aiškindamasi, kad norinti pašalinti teroristinę veiklą. Vakar radijas pranešė, kad olandų vyriausybės kariuomenė užėmė sostinę Džioggakartą ir internavo respublikininkų vadus; jų tarpe esąs ir prezidentas Sukarno. Rytų Indonezijos vyriausybė ryšium su šiais įvykiais atsistatydino. Iš Haagos pranešama, jog čia sudaryta Indonezijos sąjungos vyriausybė. Vyriausybės kariuomenėi taip pat pavykę užimti ir aerodromą Hožakartą.

Šiandien ryte turi įvykti nepaprastas Saugumo Tarybos posėdis aptarti naujiesiems įvykiams. Tuo tarpu dar nėra žinoma, ar Saugumo Tarybos nariai visi yra Paryžiuje.

Prancūzai atsikerta sovietams

Tik baigus skirstytis Jungtinių Tautų Organizacijos delegacijų nariams, įvykis su radijo stulpais Berlyne vėl priminė pasauliui Berlyną, kurio reikalais tartasi, bet nieko nesusitarta. Pasaulio spauda įvykį su radijo stulpais vadina beveik sensacingu, tačiau niekas nemano, kad čia tik vieni prancūzai panorėjo patampyti sovietų nervus. Sovietų telegramų agentūra "TASS" kaltina prancūzų vadovybę pažeidus sovietų eksteritorialumo teisę Berlyne. Prancūzų karinės vadovybės kalbėtojas pareiškė, kad sovietai neturėjo ir neturi jokių eksteritorialumų vakariečių sektoriuose Berlyne.

Prancūzai savo metu iš sovietų buvo gavę vieną kaimą/Stolpe/, esantį 6 km. nuotolyje nuo prancūzų miesto sektoriaus. Šis kaimas buvo numatytas aerodromui statyti, tačiau čia prancūzai nė nemanė to aerodromo statyti. Jį pastatė kartu su britais ir amerikiečiais savo sektoriuje Tegelyje. Ligi šiolei šis kaimas buvo stambus daržovių tiekėjas. Apie šio kaimo gražinimą sovietams prancūzai buvo pranešę prieš porą dienų prieš įvykius su radijo stulpais.

Pamaži atstatomi meno kūriniai

Gražioji Vienos šv. Stepono katedra, kuri prieš trejus su puse metų smarkiai nukentėjo nuo gaisro, vokiečiams atsitraukiant iš Vienos, po ilgo ir kruopštaus darbo, jau didžiumoje atstatyta. Vakar pagrindinėje katedros navoje buvo atlaikytos pirmosios pamaldos. Pamaldose dalyvavo daug svečių iš užsienių ir vieniečiai. Pamaldas celebravo pats Vienos arkivyskupas – Austrijos primas. Visų Vienos bažnyčių varpai skambino visų tikinčiųjų džiaugsmo vardan.

Kaip apskaičiuojama, galutiniai katedros remonto darbai būsią užbaigti tik po penkerių metų.

Ir Italijoje grasoma streikais

Apie pusantro milijono valdinių įstaigų tarnautojų ir darbininkų žadėjo pradėti streiką šiandien, jei vyriausybė nepadidins atlyginimų. Šis valdininkų žygis nukreiptas prieš vis kylančias pragyvenimo išlaidas. Min. kabinetas nutarė reaguoti. Vakar per radiją turėjo kalbėti min. pirmininkas de Gasperi. Vyriausybė pažadino streikus nedemokratiniais reagavimo būdais.

Iš kovų Kinijoje

Kinijoje ties Pekingų vyksta smarkios kovos. Komunistų kariuomenė užėmė miesto aerodromą. Vyriausybės kariuomenė suorganizavo laikiną lėktuvų nusileidimo punktą pačiame mieste. Pietinėje Kinijoje jaučiama tam tikra kovų pertrauka. Korespondentai praneša, kad vyriausybės kariuomenė yra itin sunkioje padėtyje, tačiau ir komunistai pakankamai pavargę, kad galėtų gyvai pulti. Sakoma, kad komunistų kariuomenės daliniai esą per labai plačiai išdėstyti, kad būtų pakankamai kovingi.

Ir sovietai sutinka tartis dėl taikos su Austrija

Radijas praneša, kad pagaliau ir Sovietų Sąjunga, po to, kai jau savo suikimą pareiškė JAV, D. Britanija ir Prancūzija, sutiko pradėti /i ?/-

V i e t o s ž i n i o s:

= Šiandien nugriebtą pieną gauna Nr.2 - 233 nuo 9 - 11 val.

Lietuvių kalbos reikalai /tęsinys/

Seni kavalkai! - Taip atsako užklaustasis į klausimą "kas girdėti?"
 "Seni kavalkai" - yra polonizmas/lenkybė/, o lietuviai sako: nieko nauja, seni dalykai, seni reikalai, viskas vietoje, nieko gero ir tt. Kavalkas, lmk. - gabalas, kąsnis.

Toli prieš Kristaus gimimą kinų papročiai susiformavo. = dar kur kas, dar gerokai prieš Kr. gimimą.

Kandiklis, kiti/suvalkiečiai/ sako: kandukas vietoj nelž. - cibukas, munštukas/vok. Mundstuck/. /bus daugiau/

Kitos naujausios žinios

= Hamburgo mieste vokiečių policija vykdė didžiausią kratą po karo pabaigos. Buvo ieškota asmenų, nužudžiusių danų prekybininką, kurio lavonas rastas autostradoje Hamburg - Bremen. Vėliau pavyko surasti ir nužudytojo automobilį. Apie kratos duomenis nieko neinformuojama.

= Prancūzijos užsienių reikalų ministeris Robert Schuman išvyko į Italiją, kur kartu su Italijos užsienių reikalų ministru grafu Sforza aptars Prancūzijos-Italijos muitų unijos reikalus. Po to susirinks Paryžiaus abiejų valstybių atstovai ir dviejų savaitių būvyje parengs muitų unijos susitarimo tekstą. Šiuo metu abu užsienių reikalų ministrai, kaip praneša politiniai korespondentai, aptarsią ir abiejų valstybių politiką muitų srityje kitų valstybių atžvilgiu.

= Per paskutiniąsias 24 valandas britų ir amerikiečių lėktuvai Berlyną atgabeno 4.000 to gėrybių. Per šešis "oro tilto" veikimo mėnesius vidutiniškai į dieną tenka 4.300 to.

= D. Britanija Prancūzijai įteikė 5 naujojo tipo prancūziškus lėktuvus. Tai pirmasis D. Britanijos tiekimas Prancūzijai Vakarų Unijos susitarimų ribose. Lėktuvus Prancūzijoje atskraidino patys prancūzų pilotai.

= Londone gauta 20 m aukštumo eglė iš Norvegijos. Ši "dovana" sveria dvi tonas. Eglė stovės vienoje Londono aikštėje.

= Iš Jugoslavijos pranešama, kad jau trečdalis šiame krašte esančių žydų /3.500/ išemigravo į Palestiną. Emigrantams buvo leista pasiimti visą savo turtą/brangenybes ir kt./ Jugoslavijos vyriausybė emigruoti neleisti džianti tik specialistų žydų: technikų ir gydytojų. Jei Jugoslavijos žydai turi nemažų emigravimo laisvių, tai to negalima pasakyti apie Kominformo kraštus, kur ypatingai trukdoma jų emigraciją. Izraelio vyriausybės atstovas Maskvoje pareiškė, kad žydai Sovietų Sąjungoje neturi emigracijos laisvės.

= Šeštadienį Sofijoje/Bulgarijoje/prasidėjo darbininkų ir komunistų partijų suvažiavimas. Suvažiavimo dienotvarkėje: naujas penkmečio planas, ideologinė kova prieš partijos ir vyriausybės priešus ir partijos konstitucija.

= Lenkijos socialistų ir komunistų partijų baiginiuose posėdžiuose kalbėjo visa eilė partijos dignitarių. Kalbėjusiųjų tarpe buvo ir buv. PPR sekretorius Gomulka, paskutiniu metu nuo šio posto nušalintas už nacionalistines tendencijas. Gomulkai tačiau buvo leista partijoje ir toliau pasilikti. Gomulka kaltino partiją perdideliu nukrypimu į kosmopolitizmą, kuris darbininkų judėjimui esąs pavojingas. Lenkijos prez. Bierut, dabartinis tos partijos vadas, kritikavo Gomulką dėl palinkimo į tautinį komunizmą.

Sovietai sutinka tartis... /atkelta iš psl.1/

keturių užsienių reikalų ministerių pasitarimus dėl taikos sutarties su Austrija sudarymo. Ši savo atsakymą sovietai įteikė Austrijos politiniam atstovui Maskvoje. Gegužės mėnesį vykę užs. reik. min. tarybos pasitarimai neatnešė vaisių, nes tada nebuvo susitarta, sovietams remiant Jugoslavijos pretenzijas į vakarinę Korintiją.

Kadangi iš eilės teks pirminininkauti JAV atstovui, tai jis nustatys ir posėdžių datą bei tvarką.